

Barcelona, del 16 al 19
de desembre de 1999

XXII Cursel
Sobre
la Intervenció
en el Patrimoni
Arquitectònic
22nd Course
on Intervention
on Architectural
Heritage

Restauració de l'Arquitectura Moderna

Restauration of
Modern
Architecture
On the

Restauration
de l'Architecture
Moderne

Restauración de la Arquitectura Moderna

XXII Cursillo
sobre
la Intervención
en el Patrimonio
Arquitectónico

XXIIème Cours
sur l'Intervention
dans le Patrimoine
Architectonique

Barcelona, del 16 al 19
de diciembre de 1999

Dijous, 16 de desembre

Thursday, 16th of December

10:00 16:00	Recepció de cursetistes, lliurament de credencials i de material	Reception of the course participants, delivery of credentials and material	
16:30	Inauguració oficial del XXII Curset sobre la Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic	Official inauguration of the 22 nd Course on Intervention on Architectural Heritage	Joan B. Mur i Soteras Arquitecte Degà del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
16:45	Presentació del XXII Curset Restauració de l'Arquitectura Moderna	Presentation of the 22 nd Course On the Restauration of Modern Architecture	Montserrat Caldés i Torrent Joan Falgueras i Font Joan Manuel Nicolàs i Monsonís Antoni Vilanova i Omedas Arquitectes Francisco Javier Asarta Ferraz Arquitecte President de l'Agrupació d'Arquitectes per a la Defensa i la Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic (AADIPA) Joan Manuel Nicolàs i Monsonís Arquitecte Coordinador de l'Àmbit de Patrimoni de l'Escola Sert. Demarcació de Barcelona del COAC
17:00	Però, què és una obra d'arquitectura?	But, what is an architectural work?	Josep Quetglas Arquitecte
17:45	L'arquitectura i el temps	Architecture and time	José Ignacio Linazasoro Arquitecte
18:30	PAUSA	PAUSE	
19:00	El manteniment i la restauració dels edificis del segle XX. La meua experiència a la Ville Savoie i els edificis de Le Corbusier a l'Índia	Maintenance and Restoration of XXth century. My experience at the Ville Savoie and at the Indian buildings of Le Corbusier	Jean Louis Verret Arquitecte
20:00	COL·LOQUI	COLLOQUY	Josep Quetglas José Ignacio Linazasoro Jean Louis Verret
21:00	INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ Die Weißenhofsiedlung, Stuttgart 1927 (La Colònia Weißenhof, Stuttgart, 1927) Lloc: Pla Almoina Avinguda de la Catedral, 4 Barcelona	INAUGURATION OF THE EXPOSITION Die Weißenhofsiedlung, Stuttgart 1927 (The Weißenhof Cologne, Stuttgart, 1927)	Karin Kirsh Comissària de l'exposició «Die Weißenhofsiedlung Werkbundansstellung die Wohnung Stuttgart 1927» Organitzada per l'IFA Stuttgart Ulrike Hoffmann Departament d'Activitats Culturals del Goethe Institut de Barcelona

XXII Curset

Equip director / Managing Committee

Montserrat Caldés i Torrent, arquitecte
Joan Falgueras i Font, arquitecte
Joan Manuel Nicolás i Monsonís, arquitecte
Antoni Vilanova i Omedas, arquitecte

Organitza / Organisation

Agrupació d'Arquitectes per a la Defensa i
la Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic (AADIPA)
Àmbit de Patrimoni de l'Escola Sert. Demarcació
de Barcelona del Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya (COAC)

Informació / Information

Sra. Neus Vime i Ramon
Secretaria de l'AADIPA
Plaça Nova, 5. 08002 Barcelona
Telèfon: +(34) 93 306 78 28
Fax: +(34) 93 412 39 64
E-mail: agrupacions@coac.net

Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya

Generalitat de Catalunya

Diputació de Barcelona
Àrea de Cooperació

Ajuntament de Barcelona

Presentació

El darrer Curset del mil·lenni es permetrà l'exercici de reflexionar en pretèrit sobre el contemporani.

El segle XX com a paisatge històric, subjecte ja inexorablement a la ruïna. Ens interessarà d'una banda entendre les diverses i contradictòries aportacions de la modernitat al debat contemporani entre passat i present, i d'altra banda exposar les problemàtiques generals i específiques que les incipients experiències de la seva conservació i restauració plantegen.

Tenir a les mans els voladissos de la Fallingwater, la vil·la Tugendhat, la casa Müller, la Ville Savoie, els equipaments de Como, els terrats i colors de les casetes de Pessac, o la siedlung sencera de la Weissenhof obligarà a una altra perspectiva sobre qüestions com caducitat material i tècnica, obsolescència funcional, socialització i reutilització, patrimoni cultural i indústria de l'oci, valors documentals històrico-arqueològics,

artisticitat, autenticitat, continuïtat, contrast, etc.

A casa nostra posar sobre la taula la Casa Bloc, l'Antituberculós, el Govern Civil de Tarragona, la MMI, ens permetrà veure la complexa problemàtica de cada actuació que a la vegada que un treball rigorós i sistemàtic de dissecció, esdevé una voluntariosa reconstrucció de memòria disciplinada, i no pot deixar de ser un exercici creatiu i per tant crític i apassionat.

O fins i tot obligar-nos dins els Pavellons de Barcelona o de París a discutir sobre els sofisticats i detectivescos processos de documentació i reconstrucció d'edificacions efímeres en l'època de la reproductibilitat tècnica de l'obra d'art. Original? Còpia?

Utilitzar aquests especials subjectes per a la conjugació dels verbs habituals en el món especialitzat de la intervenció en el patrimoni obligarà forçosament a repensar alguns dels seus llocs comuns.

Divendres, 17 de desembre Friday, 17th of december

09:30	On és Mies?	Where is Mies?	Ricardo Daza Arquitecte
10:30	T →-T	T →-T	Attilio Terragni Arquitecte. Membre de la Fundació Terragni Ciro Mariani Arquitecte
11:30	PAUSA	PAUSE	
12:00	L'actuació a la Casa Bloc	Casa Bloc intervention	Víctor Seguí Arquitecte
13:30	VISITA Antic Dispensari Central Antituberculós (CAP Doctor Sayé) <i>Josep Lluís Sert, Josep Torres i Clavé i Joan B. Subirana (1935)</i>	VISIT Old Dispensari Central Antituberculós (Cap Doctor Sayé) <i>Josep Lluís Sert, Josep Torres i Clavé and Joan B. Subirana (1935)</i>	Mario Corea Edgardo Mannino Francisco Gallardo Arquitectes autors de la restauració
16:30	La Weißenhofsiedlung a Stuttgart, Stuttgart i la Weißenhofsiedlung	The Weißenhofsiedlung in Stuttgart, Stuttgart and the Weißenhofsiedlung	Karin Kirsch Arquitecte
17:15	PAUSA	PAUSE	
17:45	La restauració de la Weißenhofsiedlung al llarg dels anys vuitanta <i>L. Mies Van der Rohe (1927)</i>	The Weißenhofsiedlung restoration during the 80s <i>L. Mies Van der Rohe (1927)</i>	Hermann Nägele Arquitecte
18:30	COL-LOQUI	COLLOQUY	Karin Kirsh, Hermann Nägele
19:00	SORTIDA EN AUTOCAR	TOUR BY PULLMAN	
19:45	VISITA Pavelló alemany de l'Exposició Internacional de Barcelona, 1929 <i>L. Mies Van der Rohe</i>	VISIT German pavillion of the International Exposition of Barcelona, 1929 <i>L. Mies Van der Rohe</i>	Cristian Cirici, Fernando Ramos, Ignasi de Solà-Morales Arquitectes autors de la reedificació Lluís Hortet Director de la Fundació Mies Van der Rohe
21:15	VISITA Pavelló de la República (Centre d'Estudis Històrics Internacionals) <i>Josep Lluís Sert i Lluís Lacasa (1937)</i>	VISIT Republic Pavillion (Centre d'Estudis Històrics Internacionals) <i>Josep Lluís Sert and Lluís Lacasa (1937)</i>	Rafael Aracil, Antoni Segura Director i codirector del Centre d'Estudis Històrics Internacionals Miquel Espinet, Antoni Ubach Arquitectes autors de la reedificació
22:00	REFRIGERI OFICIAL OFERT PER L'ORGANITZACIÓ Sala del 2n pis del Pavelló de la República	OFICIAL COCKTAIL OFFERED BY THE ORGANISATION Second Floor of Republic Pavillion	

Dissabte, 18 de desembre

Saturday, 18th of December

09:30	La recepció de l'avantguarda i el GATCPAC	The reception of the vanguardism and the GATCPAC	Mercè Vidal Historiadora de l'art
10:15	M.M.I. <i>Josep M. Sostres (1955)</i>	M.M.I. <i>Josep M. Sostres (1955)</i>	Enric Batlle Joan Roig Arquitectes
10:45	PAUSA	PAUSE	
11:15	Obres al Govern Civil de Tarragona <i>Alejandro de la Sota (1954)</i>	Works at the Civil government of Tarragona <i>Alejandro de la Sota (1954)</i>	Josep Llinàs Arquitecte
12:00	Experiències en la protecció i gestió d'edificis d'arquitectura contemporània	Experience at the protection and administration of contemporary architectural buildings	Jordi Rogent Arquitecte Cap del Projecte de revisió del Catàleg Arquitectònic de l'Ajuntament de Barcelona
12:30	Sobre la protecció de l'arquitectura del Moviment Modern	About architecture protection of the Modern Movement	Antoni Navarro Doctor Arquitecte Cap del Servei del Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya
13:00	TAULA RODONDA L'arquitectura del Moviment Modern Moderada per Gerardo García-Ventosa Arquitecte Vocal de Cultura del COAC	ROUND TABLE The Modern Movement architecture Moderated by Gerardo Garcia-Ventosa Architect Cultural member of COAC	Ferran Amat , Gerent de Vinçon Oriol Bohigas , Arquitecte Manuel Ribas , Arquitecte Rogeli Roca , Roca Joiers Ramon Tort , Arquitecte
14:30			
16:30	La restauració de la vil·la Müller a Praga. El significat de l'autenticitat <i>Adolf Loos (1930)</i>	The villa Müller restoration in Praga. The meaning of authenticity <i>Adolf Loos (1930)</i>	Petr Urlich Arquitecte co-autor de la restauració i reconstrucció
17:15	Degradació i restauració de la casa Tugendhat a Brno <i>L. Mies Van der Rohe (1930)</i>	Damage and restoration of Tugendhat house in Brno <i>L. Mies Van der Rohe (1930)</i>	Jan Sapák Arquitecte
18:00	PAUSA	PAUSE	
18:30	Salvaguarda i gestió d'un patrimoni contemporani: la ZPPAUP de la Cité Frugés de Le Corbusier a Pessac, Gironde	Saveguard and administration of a contemporaneous Patrimony: the ZPPAUP of the Cité Frugés de Le Corbusier in Pessac, Gironde	Jean Bernard Faivre Architecte des Bâtiments de France

Dissabte, 18 de desembre

Saturday, 18th of december

19:15	La restauració de la icona americana <i>Fallingwater. Frank Lloyd Wrioth (1936)</i>	The restauration of american icon <i>Fallingwater. Frank Lloyd Wrioth (1936)</i>	Linda S. Waggoner Architect Director of Fallingwater
20:00	COL-LOQUI	COLLOQUIY	Petr Urlich Jan Sapák Jean Bernard Faivre Linda S. Waggoner
20:30	Comiat de les sessions del XXII Curset sobre la Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic Seu del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) Entrega de diplomes i de documentació addicional	Closing of the sessions of the 22 nd Course on Intervention on Architectural Heritage Headquarter of the Architect College of Catalonia Delivery of diploms and additional documentation	Jesús Alonso i Sáinz Arquitecte President de la Demarcació de Barcelona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

XXII Curset

Diumenge, 19 de desembre

Sunday, 19th of december

09:30	SORTIDA EN AUTOCAR CAP A GIRONA Visita a diferents cases de l'arquitectura contemporània	LEAVING BY PULLMAN TO GIRONA Visit to diferent houses of the contemporaneous architecture	
15:00	Comiat del XXII Curset sobre la Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic Dinar ofert per la Demarcació del COAC de Girona	Closing of the 22 nd Course on Intervention on Architectural Heritage Lunch offered by the headquarter of the Architect college of Catalonia in Girona	

Entitats
col·laboradores

GOETHE
INSTITUT BARCELONA

i f a Institut für Auslands-
beziehungen e. V.

 Institut Català
de la Salut

Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya

Demarcació de Barcelona
Delegació de Girona

Fundació **mies** barcelona

CENTRE D'ESTUDIS HISTÒRICS INTERNACIONALS
Fundat per Jaume Vicens i Vives
UNIVERSITAT DE BARCELONA

escola
sert

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Museu Diocesà
DE BARCELONA

Traducció simultànea
Les ponències en català, italià, francès, anglès i alemany tindran traducció simultànea a l'espanyol.

Traducción simultánea
Las ponencias en catalán, italiano, francés, inglés y alemán tendrán traducción simultánea al Castellano.

Sala Picasso del COAC
S'expondran diferents materials gràfics (llibres, estudis, treballs i altres publicacions) sobre la intervenció i divulgació del patrimoni arquitectònic.
Exposició de productes i tecnologies d'empreses relacionades amb la restauració de el patrimoni arquitectònic.

Libreria
La Cooperativa Jordi Capell, dins la seu del COAC, organitzarà una secció especial en interenció en el Patrimoni Arquitectònic en general i, més concretament, els referits al Patrimoni Arquitectònic en general y, mas concretamente, los relacionados con el Patrimonio de la arquitectura del Movimiento Moderno

Allojament
L'organització del Curslet ofereix a les persones inscrites diferents modalitats d'allotjament, a preus especials, a la mateixa ciutat de Barcelona.
Els interessats poden sol·licitar la llista a la Secretaria del Àmbit de Patrimoni del COAC.

Allojamiento
La organización del Cursillo ofrece a las personas inscritas diferentes modalidades de alojamiento, a precios especiales, en la misma ciudad de Barcelona.
Los interesados pueden solicitar la lista en la Secretaría del Ambito de Patrimonio del COAC.

Sala Picasso du COAC
Exposition des divers matériaux graphiques (livres, études, travaux et autres publications) sur l'intervention, la préservation et la divulgation du patrimoine architectonique.
Exposition des produits et des technologies d'entreprises relationnées avec la restauration.

Librairie
La Cooperative Jordi Capell preparera una seccion speciala avec des livres et publications sur l'intervention dans le patrimoine architectonique general et, plus en concret, ceux en rapport avec le theme du mouvement Moderne

Lodging
The organization of the Course offers to the participants different accommodation possibilities, with special prices.
A list of accommodation services can be consulted at the secretary of the Heritage Section of the COAC

Sala Picasso, COAC
Exhibition of books, journals and articles related with the theme of the Course, as well as the latest bibliography on interventions on the architectural Heritage.
Exhibition of information on restoration products and technologies.
collaboration of specialised companies.

Bookshop
At the bookshop -Cooperativa Jordi Capell- there will be a special section with books and magazines about intervention and restoration of general architectural Heritage, and specially about Modern Architecture

Simultaneous Translation
All the Catalan, Italian, French, and German interventions will be simultaneously translated to Spanish.